

Skuespiller kommer til Teatret, faar han ikke Lov til at fare op paa Scenen med det samme; der gaar Aar og Dag, hvor han maa arbejde. Den, der kommer paa Teatret den ene Dag efter den anden, vil se, hvad det er, der foregaar. Et Sted staar man og spiller, et andet Sted staar man og synger i de forskellige Rum derhenne. Der udføres et meget større Arbejde indenfor det kongelige Teater, end ret mange aner. Folk siger, at de gaar derhenne og driver, de har intet at bestille. Men det er ikke rigtigt, de maa arbejde fra Kl. 9 om Morgenen til Kl. 6—7—8 om Aftenen; det er en større Arbejdstid, end de fleste har.

Teatret uddanner ogsaa i Sang, og man ser jo, hvorledes de, der skal lære at synge, maa gaa i Aarevis, før de faar Lov at optræde. Det samme gælder Dans og saa fremdeles. Jeg betragter, som sagt, Teatret som en Skole, som en Institution, der har en ganske anden Mission end de almindelige Teatre.

Man kan naturligvis fra de Herrers Side, som ikke er enige med mig, spørge, om Teatret er noget, vi mener er nødvendigt for Samfundet. Jeg har nu den Tro, at i et moderne Samfund er det ikke alene nødvendigt at have Industri, Søfart, Landbrug og saa fremdeles, der hører ogsaa Kunst og Videnskab til; det slipper man ikke udenom.

Det bliver ogsaa sagt fra anden Side, at Teatret jo kun har Betydning for København. Dette er ikke min Mening. Det kongelige Teater er ikke for København alene, det er for hele Landet; det er en Statsinstitution, som rækker over hele Landet. Man vil sige: Ja men vi kommer der ikke ret meget.

Nej, det kan godt være, men det er med det kongelige Teater som med Københavns Raadhus, ogsaa om det kan man sige, at det er kun for København. Jeg kommer til at tænke paa, at da Københavns Raadhus skulde bygges, var der en vældig Diskussion om, hvorvidt man skulde gaa til at bygge det eller ikke. Der blev sagt, at man fik aldrig Brug for de Rum, som der blev bygget. Men der var den Gang en konservativ Mand, Finansborgmester Borup, der efter min Mening sagde det forløsende Ord. Han sagde: Byen staar ikke stille, den skal videre udvikles, og vi faar nok Brug for de Rum, men vi skal ogsaa tænke paa andre Ting: saaledes som vort Land efterhaanden har udviklet sig, kan det ikke vedblivende brodføde sine Børn, derfor gælder det om at komme i Forbindelse og i Kontakt med Verden omkring os, ogsaa med Lande i andre Verdensdele, og hvordan kommer vi

det? Ja, det kommer vi ikke, sagde han, uden at vi faar Folk, der kommer hertil, til at skrive om os derude, men det faar vi ikke, hvis vi ikke har noget stort og pænt at vise dem. Derfor, sagde han, vil det have mægtig Betydning for hele vort Land, at vi har et flot Raadhus, som vi kan vise frem, og som kan faa Folk til at skrive om os, naar de kommer hjem, og det vil have Betydning for os, at de skriver om andre Forhold her i Landet.

Det samme vil jeg sige om det kongelige Teater. Det kongelige Teater kan og bør yde langt mere end noget andet Teater. Det alene kan opføre store Ting, som vi kan vise de fremmede, der kommer hertil, og som kan faa dem til at skrive om os derude. Et lille Land som Danmark har ikke for meget at vise frem; efter min Mening burde vi arbejde hen til at faa mere og mere af den Art, saaledes at vort Land kunde blive bekendt Verden over. Vi ser jo i denne Tid, da vore Skuespillere har været i Frankrig, i England og i Stockholm, hvorledes man i Bladene der har skrevet om vore Kunstnere, om hvad de kan udføre. Men tror man ikke, naar de skriver om det, at de saa ogsaa skriver om Danmark ellers? Paa denne Maade bør man efter min Mening se paa Sagen. Man bør ikke hænge sig i dette, at Teatret er alene for København, det er en Institution, som har Betydning for hele Landet.

Naturligvis kan det siges: de Varer, om man vil benævne det saaledes, vi faar for Pengene, er for dyre, det koster os 1 500 000 Kr. om Aaret. Ja, har kostet os, men det gaar nedad, i flere Aar var, som ogsaa oplyst af Venstres Ordfører, Underskuddet nede paa 125 000 Kr. om Aaret. Men her maa vi ogsaa huske paa, at Teatret har ligget der, hvor det nu ligger, i 53 Aar, og at det kongelige Teaters Virksomhed er over 203 Aar gammel. I 53 Aar har Staten nu drevet Virksomheden der, uden at der er rørt saa meget som med en Finger derhenne. Der er sat en Lap paa hist og her, ofret nogle Hundrede Tusinde Kroner den ene og den anden Gang, men der er intet forbedret, ikke gjort noget afgørende, det drives paa den gamle Maner.

Jeg gad se en Fabrik, som gik paa den Maade i 53 Aar; den vilde være meget længere nede end det kongelige Teater, den vilde være fuldstændig færdig. Ogsaa i den Slags Ting skal vi følge med Udviklingen; bliver vi kritiseret, maa vi følge med og modernisere, hvis vi skal kunne konkurrere. Det er det, man ikke vil. Den danske Rigsdag har ikke villet være med